

Opetussuunnitelman valtakunnalliset perusteet ovat saatavilla osoitteessa:

<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/lukiokoulutus/6828810/tiedot>

1.1. Opetussuunnitelman laatiminen

Paikallisessa opetussuunnitelmassa päätetään lukion opetus ja kasvatustyöstä. Koulutuksen järjestäjä voi laatia lukuvuosittain opetussuunnitelmaan perustuvan suunnitelman opetuksen käytännön järjestämisestä. Opiskelija laatii oppilaitoksen opetus ja ohjaushenkilöstön tuella henkilökohtaisen opintosuunnitelman, joka sisältää opiskelusuunnitelman, ylioppilastutkintosuunnitelman sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelman.

Laaditaan lukuvuosisuunnitelma Wilmaan, johon kirjataan lukion ulkopuolinen opetus ja opiskeluhuollon suunnitelma.

3.5. Kodin ja oppilaitoksen yhteistyö

Lukion toimintakulttuurin kannalta tärkeän osan muodostaa kotien ja lukion välinen yhteistyö, joka perustuu tiedottamiseen ja kotiväeniltojen pitämiseen. Tarkoitus on informoida koteja, synnyttää keskustelua sekä tarjota vastauksia ja tukea huoltajien kysymyksiin lukio-opintojen eri vaiheissa. Koteja kannustetaan osaltaan tukemaan opiskelijan opiskelua ja oppimista. Salon lukioissa yhteyttä huoltajiin pidetään sekä lähikohtaamisina että sähköisesti verkossa. Kotiväkeä kutsutaan lukion tilaisuuksiin.

4.2.4. Paikallisesti päätettävät asiat

Erityisopetuksesta ja muusta oppimisen tuesta tiedotetaan opiskelijoita ja huoltajia lukuvuoden alkaessa opiskelijoille järjestettävissä tilaisuuksissa sekä kotiväenilloissa. Lisäksi asioista tiedotetaan kirjallisesti Wilmassa ja opinto-oppaassa.

Tukitoimien ja erityisopetuksen tarpeen arviointi

Uusien opiskelijoiden tukitoimien tarve arvioidaan lukuvuoden alkaessa erityisopettajan tekemällä lukiseulalla. Seulan tulosten perusteella mahdollisia tukitoimia tarvitsevat opiskelijat kutsutaan yksilötapaamiseen erityisopettajan kanssa. Tarvittaessa erityisopettaja teettää opiskelijalla lukitestin. Haastattelun ja mahdollisen lukitestin pohjalta erityisopettaja suunnittelee, toteuttaa ja arvioi tarvittavia tukitoimia yhteistyössä opiskelijan sekä muun opetushenkilöstön kanssa.

Muista kuin lukemiseen liittyvistä syistä erityisopettaja yhteistyössä muun opetushenkilöstön kanssa arvioi tukitoimien tarvetta opiskelijan siirtotietojen sekä ryhmänohjaajilta ja aineenopettajilta saadun tiedon perusteella.

Lisäksi aineenopettajat arvioivat opiskelijan tuen tarvetta osana toteutettavaa opetusta ja keskustelevat erityisopettajan kanssa tuen tarpeen huomioon ottamisesta opetuksessa. Erityisopettaja arvioi yhdessä opiskelijan kanssa tarpeen ylioppilastutkinnon erityisjärjestelyanomuksen tekemiseen.

Tukitoimien ja erityisopetuksen kirjaaminen henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan

Ylioppilaskirjoituksessa tarvittavat erityisjärjestelyt otetaan käyttöön jo lukio-opintojen aikana. Käytetyt erityisjärjestelyt kirjataan opiskelijan suostumuksella hänen henkilökohtaisen opintosuunnitelmansa liitteeseen. Erityisopettaja vastaa tukitoimien kirjaamisesta opiskelijan henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan yhteistyössä opiskelijan sekä muun opetushenkilöstön kanssa. Tuen toteutumista seurataan säännöllisesti lukuvuoden aikana osana oppilaan opetusta ja ohjausta. Opiskelijan saaman tuen toteutumisen arviointia suoritetaan haastatteleamalla opiskelijaa ja seuraamalla hänen opintosuorituksiaan. Opiskelijan siten toivoessa hänen huoltajansa voi olla mukana erityisopetuksen suunnittelussa.

Oppimisen tuen toteuttaminen

Aineenopettajat, opinto-ohjaaja ja erityisopettaja ohjaavat opiskelijaa oppimaan oppimisen taidoissa sekä omasta oppimisestaan ja työskentelystään vastuun kantamisessa. Aineenopettajat ohjaavat opiskelijoita käyttämään oppiaineille ominaisia opiskelustrategioita ja antavat tarvittaessa tukiopetusta omassa oppiaineessaan. Lisäksi aineenopettajan on otettava huomioon opiskelijan tuen tarpeet oppituntien suunnittelussa ja opetusjärjestelyissä, esimerkiksi valitsemalla monipuolisia opetusmenetelmiä ja eriyttämällä opetusta.

Opiskelijalla on oikeus erityisopettajan antamaan oppimisen tukeen ja ohjaukseen henkilökohtaisten vahvuuksien ja opiskelustrategioiden löytämiseen. Ohjaus tai tuki voidaan toteuttaa yksilöllisenä tai ryhmämuotoisena opetuksena sekä mahdollisuuksien mukaan aineenopettajan ja erityisopettajan samanaikaisopetuksena.

Erityisopetuksen toteuttaminen

Erityisopetusta toteutetaan tarpeen mukaan yksilö- tai ryhmäkohtaisesti. Erityisopetuksen toteuttamisesta vastaa erityisopettaja.

Tuen ja erityisopetuksen toteutumisen seuranta ja arviointi

Ryhmänohjaaja seuraa ryhmänsä opiskelijoiden opintojen etenemistä ja on tarvittaessa yhteydessä oppivelvollisen opiskelijan huoltajiin. Täysi-ikäisen opiskelijan luvalla ryhmänohjaaja voi olla yhteydessä opiskeluhuollon henkilöstöön opiskelijan tilanteen ja edun niin edellyttäessä. Pedagogisesta tuesta ryhmänohjaaja tai aineenopettaja voi keskustella erityisopettajan tai muiden aineenopettajien kanssa.

Erityisopettaja vastaa erityisopetuksen toteutumisen seurannasta ja arvioinnista. Seuranta ja arviointia toteutetaan yhteistyössä opiskelijan, ryhmänohjaajan ja aineenopettajien kanssa.

Oppilaan tuen ja erityisopetuksen tarvetta seurataan koko lukuvuoden ajan. Tukitoimien vaikuttavuutta arvioidaan opintojen kuluessa ja tarvittaessa tukea syvennetään tai vähennetään.

Erityisopetuksen päätös

Opiskelijalle voidaan tehdä hallintopäätös erityisopetuksesta opiskelijan tai alaikäisen opiskelijan huoltajan tai laillisen edustajan tuen tarvetta koskevan pyynnön tai tahdonilmaisun perusteella. Päätös voi olla myönteinen tai kielteinen sen mukaan, kuinka erityisopetuksen antamisen kriteerien arvioidaan täyttyvän. Päätöksen perusteena on opiskelijan tarve oppimisen tukea tarkemmalle tavoitteelliselle tuelle. Erityisopetus on esimerkiksi systeemistä opiskelutaitojen ja -strategioiden opettamista ja

toiminnanohjauksen tukea. Ennen erityisopetuksen päätöstä on oppimisen tukea kokeiltu monipuolisesti opetuspalvelujen laatiman tukimuotojen luettelon mukaisesti ja toteutettu tuki on osoittautunut riittämättömäksi opiskelijan tuen tarpeiden kannalta.

Erityisopettaja vastaa erityisopetuspäätöksen tarpeen arvioimisesta ja valmistelusta sekä kuulemislomakkeen täytöstä opiskelijan ja huoltajien suostuessa kirjalliseen kuulemiseen. Kuulemislomake toimitetaan opetusjohtajalle päätöksentekoa varten.

Mikäli erityisopetukselle ei ole enää tarvetta, niin tuki lopetetaan. Erityisopetuksen lopettamisesta opetusjohtaja tekee erityisopettajan valmistelun perusteella hallintopäätöksen. Erityisopettaja vastaa kuulemisen valmistelusta.

Perusopetuksesta siirtyvistä opiskelijoista siirretään oppilaskohtaisen tuen päätös lukion erityisopettajan arvioitavaksi lukiossa tarvittavaa oppimisen tuen arviointia varten.

Yhteistyö, vastuut ja työnjako edellä mainituissa asioissa.

Kaikki tukitoimet suunnitellaan ja toteutetaan opiskelijan näkökulmaa ja osallisuutta kunnioittaen. Lukion henkilöstö toteuttaa oppimisen tukea ja erityisopetusta monialaisena yhteistyönä. Eri tahojen tehtävät jakautuvat alla kuvatulla tavalla:

- **Erityisopettaja** arvioi tuen tarvetta, toteuttaa erityisopetusta, antaa tukea ja ohjaa erityisjärjestelyissä.
- **Aineenopettajat** toteuttavat tukiovetusta, osallistuu sovituilla tavoin opiskelijan tuen suunnitteluun ja toteutukseen ja osallistuvat tuen arviointiin. Aineenopettaja vastaa oppiaineensa opetuksesta ja arvioinnista.
- **Opinto-ohjaaja** tukee HOPS-työssä ja opiskelijan ohjauksessa.
- **Rehtori** vastaa hallinnollisista linjauksista ja oppimisen tuen johtamisesta.
- **Opiskeluhoolto** osallistuu moniammatillisesti silloin, kun opiskelija tarvitsee monialaista tukea.
- **Opiskelijalla** on velvollisuus hoitaa tunnollisesti tehtävänsä ja osallistua opetukseen.
- **Huoltajan** vastuulla on opetuksen ja koulunkäynnin kannalta oleellisen tiedon kertominen koulun henkilökunnalle. Osallistuu alaikäisen opiskelijan hallinnollisen päätöksen valmisteluun.